

BEA 460

Készülék-leírás

Bosch emisszió-vizsgáló berendezés

Tartalomjegyzék

1. Felhasznált szimbólumok

- 1.1 Dokumentáció
- 1.2 FWA 43xx / FWA 44xx

2. Felhasználói utasítások

- 2.1 Fontos feljegyzések
- 2.2 Biztonsági utasítások
- 2.3 Használatból történő kivonás
- 2.4 Elektromágneses kompatibilitás
- 2.5 Bluetooth korlátozások
- 2.6 Fontos információk a Bluetooth-ról

3. A készülék leírása

- 3.1 A készülék használata
- 3.2 Felhasználási feltételek
  - 3.2.1 Hardver
  - 3.2.2 Szoftver
- 3.3 Szállítási terjedelem
- 3.4 Külön rendelhető tartozékok
- 3.5 Részegységek
  - 3.5.1 BEA 460
  - 3.5.2 BEA 460 csatlakozások
  - 3.5.3 Benzín emissziómérő-modul
- 3.6 A benzín emissziómérő-modul funkciói
  - 3.6.1 Bemelegedési idő
  - 3.6.2 Nullkalibrálás
  - 3.6.3 A Lambda-érték mérése
  - 3.6.4 Oxigénmérés
- 3.7 Mérések kétütemű motorokon
- 3.8 Bluetooth USB adapter
- 3.9 A készülék kezelése

- 3.9.1 Feszültségellátás
- 3.9.2 Bekapcsolás
- 3.9.3 Kikapcsolás
- 3.9.4 A készülék szállítása

4. Üzembehelyezés

- 4.1 Üzemkész állapotra hozás és bekötések
- 4.2 ESA installálás és konfigurálás

5. Üzembentartás

- 5.1 Tisztítás
- 5.2 Hitelesítés
- 5.3 A benzín emissziómérő modul karbantartása
  - 5.3.1 Karbantartási intervallumok
  - 5.3.2 A mintavevőrendszer tömítettsége
  - 5.3.3 Mintavevőszonda
  - 5.3.4 Szondacső
  - 5.3.5 Szűrő
  - 5.3.6 A kijelzési stabilitás ellenőrzése
  - 5.3.7 O₂ szenzor
  - 5.3.8 NO szenzor
- 5.4 Fogyó és kopó alkatrészek

6. Műszaki adatok

- 6.1 Méretek és tömegek, védelem
- 6.2 Zajszint
- 6.3 Hőfok- és légnyomáshatárok
- 6.4 Méréshatár, pontosság, felbontás
- 6.5 DTM plus
- 6.6 Bluetooth Class 1
- 6.7 Környezetvédelmi osztályok

1. Felhasznált szimbólumok

1.1 Dokumentáció

A piktogramok, melyek a Veszély, Figyelmeztetés és Óvatosság kulcsszavakkal összefüggésben kerülnek használatra figyelmeztetések és mindig közvetlen és potenciális veszélyt jelölnek a felhasználóra nézve.

Veszély!

Közvetlen veszély mely súlyos személyi sérülést vagy halált okozhat.

Figyelmeztetés!

Potenciálisan veszélyes helyzet mely súlyos személyi sérülést vagy halált okozhat.

Óvatosság!

Potenciálisan veszélyes helyzet mely személyi sérülést vagy anyagi kárt okozhat.

Fontos – figyelmeztetés potenciálisan veszélyes helyzetre, melyben a készülék, a vizsgált anyag vagy más, közelben levő tárgy károsodhat.

Ezekon a figyelmeztetéseken túl a következő szimbólumok szintén használatosak:

Info – felhasználási utasítások és egyéb hasznos információk.

- **Egylépéses eljárás** – instrukciók olyan eljárásra, mely egy lépésben végrehajtható.
- ➔ **Köztes eredmény** – az eljárás során egy köztes eredmény kerül kijelzésre.

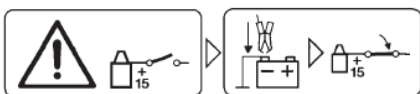

Végeredmény – az eljárás végén a végeredmény kerül kijelzésre.

1.2 BEA 460

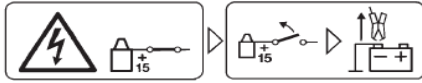
Ügyeljünk a BEA 460-ra és minden felhasznált részegységére vonatkozó műszaki dokumentációban foglaltak betartására!

Figyelem!

1. Kapcsoljuk ki a gyújtást.

2. Kössük a BEA 460-at vagy az akkumulátorra (B-), vagy a motortestre.
3. Ismét adjuk rá a gyújtást.

Figyelem!

1. Kapcsoljuk ki a gyújtást.
2. Kössük le a BEA 460-at az akkumulátorról (B-), vagy a motortestről.

Megsemmisítés

A használt elektromos és elektronikus készülékek, beleértve kábeleiket, tartozékaikat és akkumulátoraikat a háztartási hulladéktól elkülönítetten kell megsemmisíteni.

2. Felhasználói utasítások

2.1 Fontos megjegyzések

Fontos megjegyzések olvashatóak a szerzői joggal, a felelőséggel és a garanciával kapcsolatban, a felhasználói csoportról és a cég felelősségéről a 'Fontos kiegészítések és biztonsági utasítások a Bosch készülékekkel kapcsolatban' elnevezésű különálló dokumentációban. Ezeket a BEA 460 üzembehelyezése, csatlakoztatása és kezelése előtt figyelmesen át kell olvasnunk és az abban foglaltakat betartanunk.

2.2 Biztonsági útmutatás

Minden biztonsági előírás egy különálló, 'Fontos információk és biztonsági előírások a Bosch diagnosztikai készülékekről' c. útmutatásban találhatóak. Ezeket a BEA 460 üzembehelyezése, csatlakoztatása és kezelése előtt figyelmesen át kell olvasnunk és az abban foglaltakat betartanunk.

2.3 Megsemmisítés

A BEA 460 készülék a 2002/96/EG (WEEE) európai előírás hatálya alá esik.

Használt elektronikus és elektromos készülékek, beleértve kábeleiket, kiegészítőiket és akkumulátoraikat a háztartási hulladéktól elkülönítve kell megsemmisíteni.

- Kérjük Ön is az erre a célra kialakított szelektív hulladékgyűjtő eszközöket és visszaszolgáltató rendszereket használja
- A környezeti károk és az egészségügyi veszély kialakulása megelőzhető a használt BEA 460 készülékek megfelelő megsemmisítésével

2.4 Elektromágneses kompatibilitás (EMC)

A BEA 460 'A Osztály' besorolású az EN 55 022 norma szerint.

A BEA 460 készülék rádió interferenciát okozhat otthonunkban; ilyen esetben a felhasználót kérjük, tegye meg a megfelelő intézkedéseket.

2.5 Bluetooth korlátozások

A következő országokban vannak érvényben korlátozások (pl. a Bluetooth modulok csak zárt térben használhatóak) a Bluetooth Class 1 modulok használatára: Egyiptom, Franciaország, Jordánia, Pakisztán, Peru, Szaud-Arábia, Sri Lanka, Thaiföld és Törökország.

A következő országokban **nem** használhatóak Bluetooth modulok (2006 márciusi állapot): Algéria, Etiópia, Bolívia, Burma, Grúzia, Guatemala, Kambodzsa, Katar, Észak-Korea, Szenegál, Dél-Afrika, Szíria, Egyesült Arab Emírátsok, Nyugat-Szahara.

2.6 Fontos információk a Bluetooth-ról

A Bluetooth zsinór nélküli összeköttetés a szabad 2.4 Ghz-ISM hullámsávon (ISM: ipari, tudományos, orvosi). Ez a frekvencia tartomány nem esik semmilyen kormányzati rendelkezés alá és a legtöbb országban engedély nélkül használható (kivételek a 2.5. pontban). Ez sokfajta felhasználást és ezen a sávon működő készüléket eredményez azonban. Ez az ilyen készülékek közötti frekvencia-interferenciához vezethet.

A környezeti feltételektől függően zavar keletkezhet a Bluetooth összeköttetésben, pl. WLAN kapcsolatban (WLAN: zsinór nélküli helyi hálózatok), rádiótelefonoknál, rádióvezérelt hőmérőknél, rádióvezérelt garázsnyitóknál, rádióvezérelt világítás-kapcsolóknál és riasztórendszereknél.

WLAN hálózatban a Bluetooth sávcsélesség-vesztést eredményezhet. A Bluetooth készülékek antennái és a WLAN készülékek legalább 30 cm-es távolságban kell, hogy legyenek. Ne csatlakoztassuk a Bluetooth USB-adaptert és a WLAN adaptert a PC/laptop egymás melletti USB aljzataiba. Használjunk USB hosszabbító kábelt (külön rendelhető tartozék) a Bluetooth USB-adapter és a WLAN adapter megfelelő elkülönítéséhez.

Általában, a szívritmus-szabályzóval vagy egyéb életfontosságú elektromos készülékkel élő embereknél különös óvatossággal kell eljárunk a zsinór nélküli technológia felhasználásakor, mivel nincs kizárva, hogy az akadályozhatja ezen készülékek működését.

Védjük a Bluetooth USB-adaptert a nedvességtől.

Ügyeljünk a következőkre az összeköttetés lehető legjobbba tétele érdekében:

- A Bluetooth zsinór nélküli jel mindig a legrövidebb utat keresi. Használjuk a Bluetooth USB-adapterrel működő PC/laptopot úgy, hogy a lehető legkevesebb akadály (pl. acélajtók, betonfalak) legyen, ami zavarhatja a BEA 460-ba érkező és abból induló rádiójelet.
- Ha a számítógép Bosch műszekocsin van, a Bluetooth USB-adaptert helyezük a kocsin kívülre USB hosszabbító kábel segítségével.
- **Nem lehetséges** egy további, PC/laptopba integrált vagy ahhoz csatlakoztatott Bluetooth készülék használata, mert azáltal megzavarásra kerülhet az adatkommunikáció a vezérlőegység és a KTS modul között.

3. A készülék leírása

A BEA 460-at csak zárt műhelytérben használjuk. Védjük a nedvességtől.

3.1 A készülék használata

A mobil Bosch Emisszió Analízis, ezután röviden BEA 460, a járműveken végzett felhasználóbarát emisszióvizsgálat elvégzéséhez került kifejlesztésre.

A vizsgálat tárgya lehet az Otto- (benzin) és dízeljárművek teljes választéka, melyek a közúti forgalomban részt vesznek és amelyek emisszióvizsgálata, akár törvényi előírások okán (zöldkártya-kiállítás), akár hibafeltárás és hibaelhárítás okán, a műhelymunkába illeszkedő tevékenység keretében elvégzésre kell, hogy kerüljön.

A BEA 460 Németországban (StVZO 47§) rendelkezik a külső gyújtású motorokon végzendő emisszióvizsgálatokra vonatkozó engedéllyel.

A magyar mérési lefutások megfelelnek az emissziómérő készülékekre vonatkozó 'Rendszeres Környezetvédelmi Felülvizsgálatra Alkalmas – RKFA' rendeletben megfogalmazott előírásoknak. A BEA 460 készüléket a magyar előírások szerint az Országos Mérésügyi Hivatallal (OMH) hitelesíttetni, majd évente méréspontosság-ellenőrzésnek kell alávetni (kalibrálás).

A BEA 460 egy modulárisan felépített, felhasználási hely-független dízel- és benzinmotor emissziómérő rendszer.

A BEA 460 a DTM-mel (fordulatszám-hőfokmérő modul) a fordulatszám és hőfok mérése mellett szögvonatközű méréseket is el tud végezni (zárásszög-, gyújtási időpont és szállításkezdés mérés).

3.2 Felhasználási feltételek

A BEA 460-at egy laptop/PC segítségével és az azon installált ESA (ESA V4.60-tól) emissziómérő programmal tudjuk vezérelni.

3.2.1 Hardver

A BEA 460 rendszerkövetelményei:

- IBM-kompatibilis laptop vagy PC Windows XP-vel vagy Windows Vista-val.
- DVD/CD meghajtó
- Egy szabad USB aljzat a Bluetooth USB-adapter számára

3.2.2 Szoftver

Az ESA szoftver (1 687 000 973) a laptopra/PC-re kell, hogy installálásra kerüljön. A kezelés és a szoftverinstallálás leírása a szállítási terjedelem részeként szereplő Programleírásban (1 689 979 659) található.

3.3 Szállítási terjedelem

Megnevezés	Cikkszám
Adapterkábel a triggerfogó és a KI.1/TD/TN/EST csatlakozókábel csatlakoztatásához	1 684 463 442
KI.1/TD/TN/EST csatlakozókábel	1 684 460 196
Triggerfogó (6 m)	1 687 224 842
Bluetooth soros adapter összekötőkábel	1 684 460 278
Szivargyújtó összekötőkábel és adapterkábel akkusarukkal	1 684 460 213 1 684 463 403
Bluetooth soros adapter	1 687 023 474
Hálózati kábel	1 684 461 106
Kipufogógáz mintavevőszonda szgk. (benzin)	1 680 790 049
Mérőcső személykocsikhoz (8 m)	1 680 706 043
Durvaszűrő GF1	1 687 432 005
Olajhőfok szonda szgk. (80 cm betolási mélység)	1 687 230 042
Távírányító*)	1 687 246 019
USB távírányító vevőrész* és USB összekötőkábel 1 m*	1 687 247 028 1 684 465 491
RTM 430*)	1 687 022 599
RTM tartóállvány*	1 685 200 082
Kipufogógáz mintavevőszonda szgk. (dízel)*	1 680 790 044
Kipufogógáz szondacső szgk. (1 m)*	1 680 703 047
Szoftvercsomag AU	1 687 000 580
KTS 540*	1 687 023 393
hálózati csatlakozóval* és hálózati kábellel*	1 687 022 889 1 684 461 106
OBD diagnosztikai kábel 5 m* (KTS 115)	1 684 465 512
OBD diagnosztikai kábel 1,5 m* (KTS 540)	1 684 465 555
USB összekötőkábel 3 m*	1 684 465 562
Soros összekötőkábel	1 684 465 371
Bluetooth USB-adapter a számítógéphez	1 684 023 449

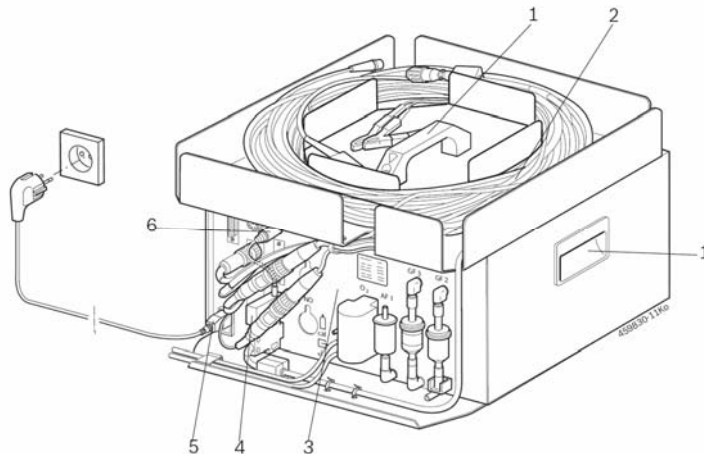
* rendelt változattól függően

3.4 Külön rendelhető tartozékok

A külön rendelhető tartozékokról a Bosch nagykereskedői szolgálnak további felvilágosítással.

3.5 Részegységek

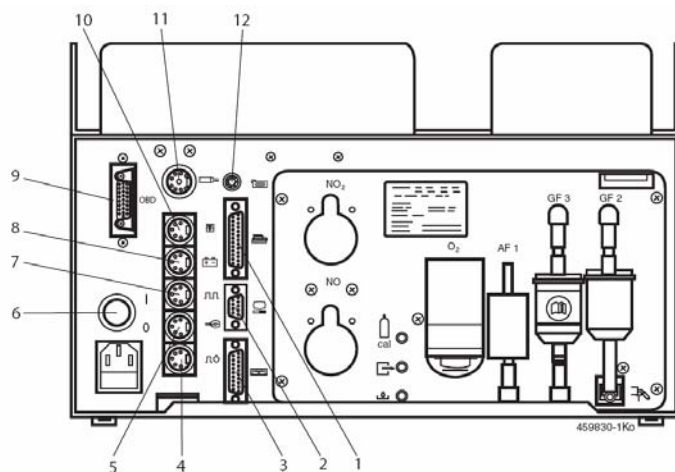
3.5.1 BEA 460

- 1 Emelőfűl
- 2 Szenzortartó
- 3 Benzin emissziómérő modul
- 4 Bluetooth soros adapter
- 5 Hálózati kábel
- 6 PS2 feszültségellátás a Bluetooth soros adapter számára

1 ábra: BEA 460 áttekintés

3.5.2 BEA 460 csatlakozások

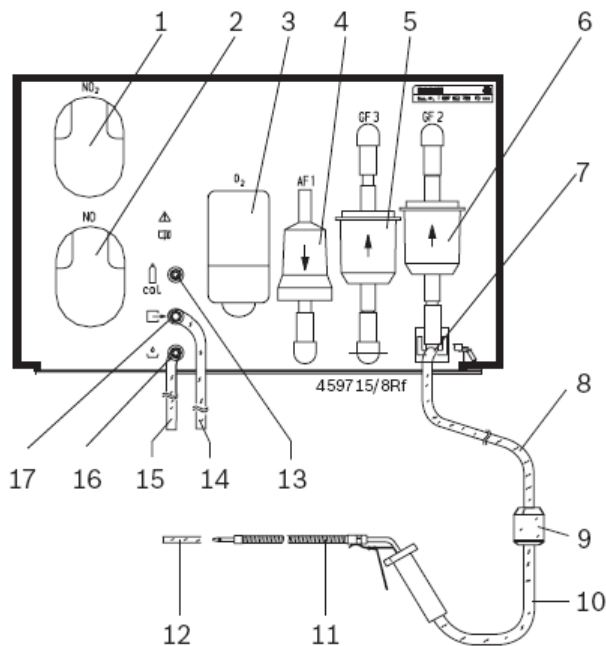
- 1 Csatlakozóaljzat (funkció nélkül)
- 2 Bluetooth soros adapter vagy soros összekötőkábel
- 3 Csatlakozóaljzat RTM 430
- 4 Csatlakozóaljzat a felső holtponi jeladónak vagy optikai szenzornak
- 5 Csatlakozóaljzat a csiptetőszenzornak
- 6 Be/kikapcsoló feszültségellátás
- 7 Csatlakozóaljzat triggerfogó adapterkábel és Ki. 1/TD/TN/EST
- 8 Csatlakozóaljzat B+/B- összekötőkábelhez
- 9 Csatlakozóaljzat OBD diagnosztikai kábel*
- 10 Csatlakozóaljzat olajhőfokmérő
- 11 Csatlakozóaljzat gyújtásstroboszkóp (külön rend.)
- 12 Bluetooth soros adapter PS2 feszültségellátás

* megrendelt változat szerint

2. ábra: BEA 460 csatlakozások

3.5.3 Benzin emissziómérő-modul

1. NO₂ szonda (funkció nélkül)
2. NO szonda (külön rendelhető tartozék)
3. O₂ szenzor
4. Aktív széniszűrő
5. Szivattyú védőszűrő GF3
6. Bemeneti szűrő GF2
7. Kipufogógáz bemenet
8. Kipufogógáz Viton cső 8 m (fekete)
9. Durvaszűrő
10. Kipufogógáz Viton cső 30 cm (fekete)
11. Kipufogógáz mintavevőszonda
12. Csőtömítés a szivárgásvizsgálathoz
13. Kalibrálógáz-bemenet
14. Csővezeték PVC 23 cm (áttetsző)
15. Csővezeték PVC 23 cm (áttetsző)
16. Gáz- és kondenzátum kivezetés
17. Mérési kimenet

3. ábra: benzin emissziómérő-modul

3.6 A benzin emissziómérő-modul funkciói

A benzin emissziómérő-modullal az Otto-kipufogógázok komponensei: CO, HC, CO₂, O₂ és NO (az NO bővíthető) mérhetőek. A Lambda érték a mért gázértékekből kerül kiszámításra. A CO, O₂ és HC összetevők méréséhez nemdiszperzív infravörös-eljárás kerül alkalmazásra. Az oxigéntartalomról egy elektro-kémiai eljárással működő O₂ szenzor tájékoztat.

3.6.1 Bemelegedési idő

A bemelegedési folyamat kb. 1 percet vesz igénybe. Ezidő alatt mérést nem tudunk végezni.

3.6.2 Nullkalibrálás

A mérés elején és miután egy mérést elindítottunk, a BEA szabálytalan időközönként önállóan, a környezetből vett levegővel önkalibrálást végez (az oxigén áramlása kerül ellenőrzésre és szükség esetén utánállításra). Ehhez a nullkalibráláshoz a BEA egy mágnesszelepet a külső levegőre kapcsol át (amely mint alapgáz szerepel). Kb. 30 másodpercig tart a készülék külső levegővel való öblítése. A beszívott levegőt egy aktív-szén-szűrő megtisztítja a szénhidrogénektől.

Mikor éppen egy mérést végzünk, a nullkalibrálás a mérés végén kerül elvégzésre.

3.6.3 A Lambda-érték mérése

A HC, CO, CO₂ és oxigén mért koncentrációjából számolja a BEA készülék a Lambda-értéket. A Lambda-érték a Brettschneider-képlet segítségével kerül kiszámításra:

$$\lambda = \frac{[\text{CO}_2] + \frac{[\text{CO}]}{2} + [\text{O}_2] + \left(\frac{\text{H}_{\text{cv}}}{4} \times \frac{3,5}{3,5 + \frac{[\text{CO}]}{\text{CO}_2}} - \frac{[\text{O}_{\text{cv}}]}{2} \right) \times ([\text{CO}_2] + [\text{CO}])}{\left(1 + \frac{\text{H}_{\text{cv}}}{4} - \frac{\text{O}_{\text{cv}}}{2} \right) \times ([\text{CO}_2] + [\text{CO}] + K_1 \times [\text{HC}])}$$

[ ] koncentráció %-ban, HC-ra is

K1 HC átváltási tényező (8-as érték)

HCV hidrogén-szén arány az üzemanyagban (jellemzően 1,7261) *

OCV oxigén-szén arány az üzemanyagban (jellemzően 0,0175) *

* A felhasznált üzemanyagtól függően. Ezeket az értékeket a Bosch Vevőszolgálat meg tudja változtatni.

3.6.4 Oxigénmérés

A BEA 460 egy O₂ szenzorral van felszerelve. Az O₂ szenzor az emissziómérő hátoldalán az arra kialakított helyre van felcsavarozva. (3. ábra). Az oxigén mért értéke automatikusan összevetésre kerül a levegő oxigéntartalmával (20,9%) és felhasználásra kerül a Lambda-számításnál.

Az sonda kopó alkatrésznek minősül.

3.7 Mérések kétütemű motorokon

A kétütemű motorok a négyütemű motorokhoz képest nagyobb HC emisszióval rendelkeznek és nagyobb az olajfogyasztásuk is. Az olaj lényegében szénhidrogénekből áll (HC). Ez, ha nem teszünk ellene óvintézkedést, lerakódik a külső gázvezetékek (kipufogógáz-mintavevőszonda és cső, szűrő) falára.

Ezeknek a lerakódásoknak HC koncentráció-növelő hatásuk van (maradványérték), akkor is, amikor nem végzünk mérést, következésképp egy HC mérés során a tényleges értéknél ezen maradványérték miatt hamis adatot fogunk kapni (magnövelt értéket).

Ez a hatás minden emissziómérő-készülék esetében megfigyelhető, nem gyártmányfüggő. Csak a HC mérésre alkalmas készülékeknél látható.

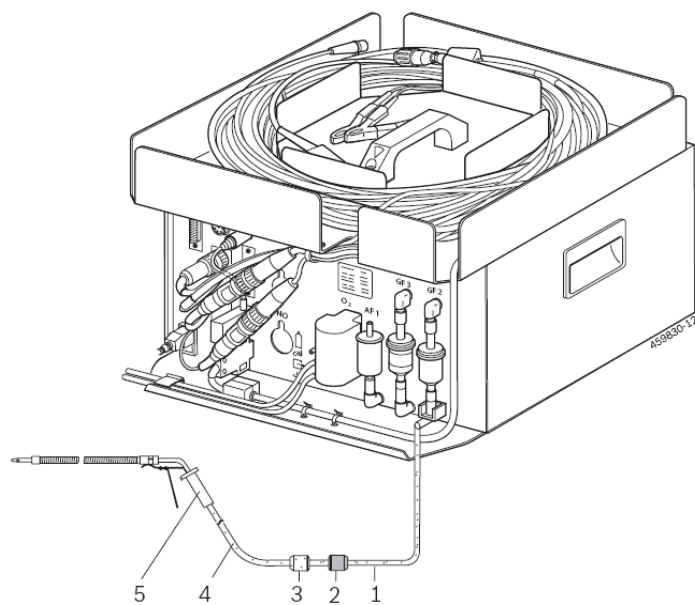
Ezek a lerakódások az aktív-szén-szűrők alkalmazásával nagymértékben megakadályozhatók. Ezek a szűrők megkötik és semlegesítik az olajat és folyékony szénhidrogéneket. Az ilyen szűrők korlátozott élettartammal bírnak.

A kétütemű motorokon végzett emisszióméréseknél mindig használjunk aktív-szén-szűrőt. Ezek az aktív-szén-szűrőket a durvaszűrő után kell a gáz útjába beépítenünk.

i A kétütemű motorokon végzett emissziómérésekhez ajánljuk, hogy mindig egy különálló, második külső gázvezeték (kipufogógáz-mintavevőszonda és cső, durvaszűrő és aktív szén-szűrő) is használjunk. Az 1 687 001 283 kétütemű készlet tartalmaz minden, ehhez szükséges alkatrészt.

! Az ebben a kétütemű készletben szereplő kipufogógáz cső szilikontól készült. A szilikontól készült csöveket és az aktív szén-szűrőket ugyanakkor csak CO mérésekhez szabad használnunk, HC és Lambda mérésekhez nem.

- 1 Kipufogógáz cső szilikontól 8 m
- 2 Aktív szén-szűrő
- 3 GF1 durvaszűrő
- 4 Kipufogógáz cső Viton 30 cm
- 5 Kipufogógáz-mintavevőszonda

4. ábra: Emisszió-mérőmodul kétütemű készlettel (1 687 001 283)

i Az esetleges lerakódások a mérés után a lehúzott cső kifúvatásával (a szívási iránnyal ellentétes sűrített levegő befúvással) gyorsan eltávolíthatóak.

3.8 Bluetooth USB adapter

Csak a szállítási terjedelem részeként szállított Bluetooth USB-adapterrel lehetséges a BEA 460 rádiófrekvenciás összekötése. Ezt a PC/laptopba kell illeszteni. A Bluetooth összeköttetés során a Bluetooth USB-adapterben a kék LED villog.

! A laptophoz csatlakoztatott Bluetooth USB-adaptert ne terheljük mechanikusan és ne használjuk azt a laptop mozgatásához (pl. tartófülként). Ezáltal mind a laptop, mint a Bluetooth USB-adapter károsodást szenvedhet.

3.9 A készülék kezelése

3.9.1 Feszültségellátás

A készülék feszültségellátása a világítási hálózatról történik. A készülék gyárilag 230V-ra és 50/60 Hz-re van állítva.

! Az üzembe helyezés előtt ellenőrizzük, hogy a világítási hálózati feszültség a BEA 460 beállított feszültségével megegyezik-e. Amennyiben nem, a Vevőszolgálatnak be kell állítania a kívánt feszültséget a készüléken. Javasoljuk, hogy a BEA 460-at egy FI védőkapcsolóval biztosítsuk. A BEA 460-at **csak száraz környezetben** szabad használni.

i A BEA 460-on a készülék adatai a készülék hátoldalán egy matricán találhatóak.

3.9.2 Bekapcsolás

i Ügyeljünk a bekapcsolás sorrendiségére: először mindig a BEA 460-at kapcsoljuk be, majd a PC/laptopot.

1. Kapcsoljuk be a BEA 460-at a be/kikapcsolóval (2. ábra, 6.).

! Nagy hidegben vagy hőségben történő szállítás után a készüléket a használat elkezdése előtt legalább a minimális, illetve a maximális működési hőmérsékletre (5⁰C, ill. 40⁰C) kell kondicionálnunk.

2. Kapcsoljuk be a PC/laptopot.

3. Indítsuk el az **'Emmissions-System-Analyse'** (ESA) programot

i Ahhoz, hogy a BEA 460-at érő szennyeződést a minimumon tartsuk, a kikapcsolás előtt javasolt a készüléket járó szivattyúval a gázmaradékoktól kiszellőztetni. Ehhez a kipufogógáz-mintavevőszondának a szabad levegőn kell lennie.

3.9.3 Kikapcsolás

1. Lépünk ki az emissziós vizsgálatból.

2. Várjuk meg a szivattyú leállítását.

3. Kapcsoljuk ki a BEA 460-at a be/kikapcsolóval.

3.9.4 A készülék szállítása

A szállítás során a BEA 460-at óvnunk kell a közvetlen napfénytől. Fagyásveszély esetén a szállítás előtt a készülékben lecsapódott párát a gáz és a folyadékcsövekből ürítsük ki. Ez megtörténhet járó szivattyú mellett a mintavevő csövek – mérőszondával előre – felemelésével. Ezután a szivattyúnak még legalább 30 mp-ig járnia kell. A BEA 460 szállításánál ügyeljünk a Bluetooth soros adapterre, a kábelekre és a csatlakozókra.

4. Üzembe helyezés

! Nincs lehetőség egy további, PC/laptopba épített vagy abba csatlakoztatott Bluetooth hardver felhasználására, mert azzal a BEA 460 és a PC/laptop közötti adatkommunikáció megzavarásra kerülhet.

1. A Bluetooth USB-adapter üzembe helyezése előtt a PC/laptopba integrált Bluetooth hardvert (pl. Widcomm / Toshiba stack) ki kell kapcsolnunk (lásd a PC/laptop használati utasítását).
2. Ezen kívül ezt a Bluetooth-meghajtót le kell kapcsolnunk a számítógépről (Bluetooth-meghajtó eltávolítása a '**Start >> Beállítások >> Rendszervezélés >>Szoftver**' alatt).

! **A Bluetooth USB-adaptert csak akkor csatlakoztassuk a PC/laptopba, ha erre a Bluetooth-meghajtó installálása során felszólítást kapunk.** (üzenet: Csatlakoztassa a Bluetooth-készüléket).

Ha a Bluetooth USB-adaptert már előbb csatlakoztatjuk, megnyílik a Windows Hardver Asszisztens. A Windows Hardver Asszisztenst meg kell szakítanunk és a Bluetooth USB-adaptert el kell távolítanunk.

4.1 Üzemkész állapotra hozás és bekötések

1. Távolítsuk el a csomagolást és minden szállított alkatrészt.
2. Állítsuk a BEA 460-at egyenes és stabil munkaterületre.
3. Kössük be a kipufogógáz-mintavevőszondát GF1 durvaszűrővel és a kipufogógáz csövet a BEA 460-ba (lásd 3. ábra).

I Ügyeljünk a bekapcsolási sorrendre: először mindig a BEA 460-at kapcsoljuk be, majd a PC/laptopot.

4. Kapcsoljuk be a BEA 460-at.
  - ⇒ A be/kikapcsoló pirosan világít
  - ⇒ A Bluetooth soros adapter zölden villog

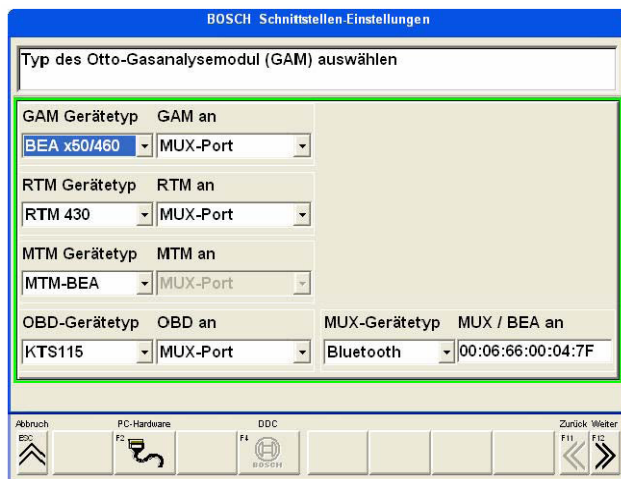
5. Kapcsoljuk be a PC/laptopot

4.2 ESA installálás és konfigurálás

1. Végezzük el az ESA szoftver installálását a PC/laptopra (lásd ESA programleírás 1 689 979 659)
2. Indítsuk el az ESA szoftvert
  - ⇒ Megjelenik az **Interfész beállítások** párbeszédablak

 Az **Interfész beállítások** párbeszédablak csak az ESA szoftver első installálása után jelenik meg és csak a legelső ESA szoftverindításkor

3. Végezzük el a BEA 460 konfigurálását

A BEA 460-nál a következő beállításokat kell elvégeznünk:

GAM készüléktípus	BEA x50 / 460
MTM készüléktípus	MTM-BEA
MUX készüléktípus	Bluetooth
MUX / BEA kapcsolat	12 elemű Bluetooth cím*

* A BEA 460-nál a 12 elemű Bluetooth cím a csatlakoztatott Bluetooth soros adapterre van nyomtatva.

 A Bluetooth cím rossz megadása esetén az ESA szoftver újbóli elindulása után hosszabb ideig tart a Bluetooth keresési folyamat (akár 3 percre), mely alatt az ESA szoftver kezelése nem lehetséges. A PC/laptop és a BEA 460 közötti Bluetooth összeköttetést ebben az esetben nem tudjuk létrehozni.

 Ha a BEA 460-hoz RTM 430-at is párosítunk és a KTS 115 modul a BEA 460-ba be van építve, mindkét interfészt az MUX-Port-ra kell állítanunk.

4. Nyomjuk meg kétszer az <F12>-t

⇒ Az interfész beállítások elmentésre kerülnek és az ESA szoftver bezáródik.

⇒ Elindul a Bluetooth-meghajtó installálása.

A Bluetooth USB-adaptert csak akkor csatlakoztassuk a PC/laptopba, ha erre a Bluetooth-meghajtó installálása során felszólítást kapunk. (üzenet: Csatlakoztassa a Bluetooth-készüléket).

5. Végezzük el a Bluetooth-meghajtó installálását.

⇒ Kövessük a képernyő utasításait.

6. Indítsuk újra a PC/laptopot és az ESA szoftvert

⇒ A BEA 460 használatra kész.

5. Üzembentartás

5.1 Tisztítás

A készülékházat puha törülköendővel és semleges tisztítószerrel tisztítsuk. Ne használjunk dörzshatású tisztítószeret és durva műhelyrongyokat.

5.2 Hitelesítés

Hitelesítés-köteles felhasználást feltételezve a hitelesítésnek évente meg kell történnie. A hitelesítésre vonatkozó szabályzás, mely az Környezetvédelmi Törvény emissziómérő készülékekre vonatkozó állandó része, a hitelesítésről a következőképpen rendelkezik:

'A mérőkészüléknek a használati utasításban foglalt feltételek szerint, az ott meghatározott időtartamon belül, de minimum 6 hónapos időközönként karbantartásban kell részesülnie. A karbantartást egy karbantartó szolgálatnak vagy a mérőkészülék-tulajdonos szakképzett személyzetének kell végeznie. A szakképesítés meglétét igazolni kell, a karbantartó személy a készülék működéséről teljes tudással kell, hogy rendelkezzen.'

5.3 A benzin emissziómérő modul karbantartása

5.3.1 Karbantartási intervallumok

A rutinkarbantartási munkák lehetővé teszik a folyamatos üzembesz állapotot. Kérjük cserélje rendszeresen – normális felhasználásnál heti egy alkalmat javasolunk – a GF1 durvaszűrőt.

Amennyiben a készüléket meg kell nyitni (javításnál), annak végeztével minden esetben el kell végeznünk a hitelesítést is (lásd még a külső gyújtású motorok emissziómérőire vonatkozó karbantartási táblázatokat). A készülék javításokat (készülék megnyitása, beállítása, javítása stb.) csak erre felhatalmazott személyzet végezheti.

Féléves karbantartás

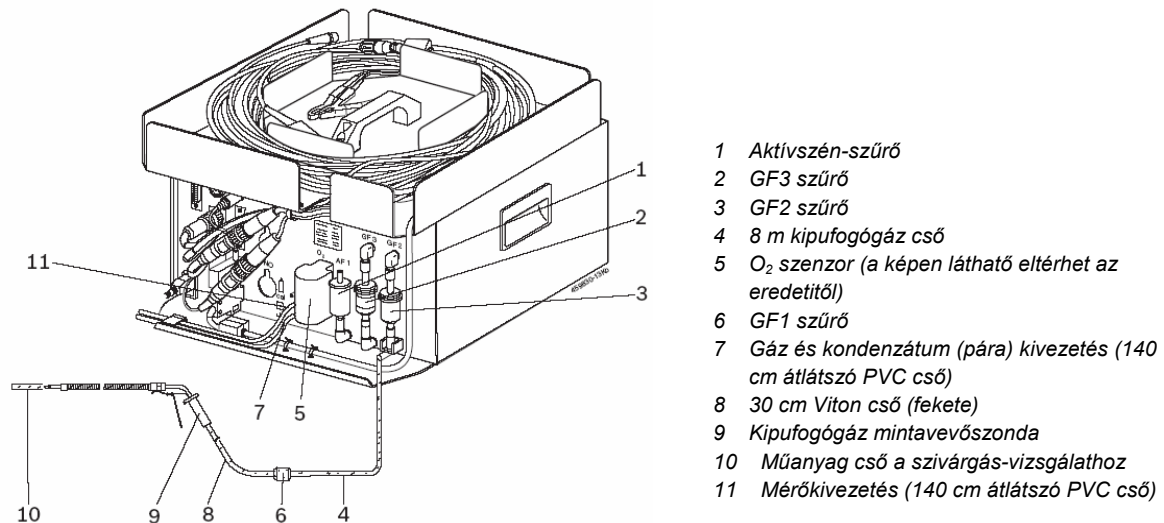
- A GF1 durvaszűrő cseréje (5. ábra, 6.) a kipufogógáz csőben
- GF2 bemeneti szűrő (5. ábra, 3.) cseréje, lásd 5.3.5 Fejezet.
- Ellenőrzés, hogy a gázkilépéseknél mindkét PVC cső csatlakoztatva van-e (5. ábra, 7 és 11.)
- A mérőszonda szemrevételezéses ellenőrzése (5. ábra, 9.)
- A mérőszonda tömítettség-vizsgálata (lásd 5.3.2 Fejezet)
- Az elvégzett karbantartás írásos rögzítése (lásd Bosch-Testsystem programleírás)

Éves karbantartás

Ezeket a munkákat egy szakképzett vevőszolgálati munkatárs kell, hogy elvégezze. A munka a féléves karbantartási munkákból és a következő kiegészítő feladatokból áll:

- A kipufogógáz mérőkészülék pontosságellenőrzése vizsgálógáz segítségével.
- Az aktívszén-szűrők cseréje (5. ábra, 1.) a túlnyomás nélküli (nullgáz) gázúton
- A szivattyú-védőszűrő GF3 cseréje, lásd 5.3.5.

A vonatkozó hatósági előírásokat be kell tartani.

5. ábra: A BEA 460 hátoldala

5.3.2 A mintavevőrendszer tömítettsége

A pontos emisszióméréshez teljesen tömített kipufogógáz-vizsgáló rendszer szükséges. Javasoljuk, hogy a készülékünkön naponta végezzünk tömítettség (szivárgás) vizsgálatot.

5.3.3 Mintavevőszonda

A szondacsúcs nyílását tartsuk tisztán. HC lerakódások és kondenzvíz megjelenése esetén húzzuk ki a szondát a csőből és a szívási iránnyal ellentétesen sűrített levegővel fújjuk ki.

5.3.4 Szondacső

Ellenőrizzük, nincs-e károsodása. HC lerakódások és kondenzvíz megjelenése esetén húzzuk ki a csövet a készülékből és a szívási iránnyal ellentétesen sűrített levegővel fújuk ki.

5.3.5 Szűrő

A GF1, GF2 és GF3 szűrők cseréjekor csak eredeti szűrőt (1 687 432 005) használjunk.

Más szűrők felhasználása esetén (pl. a kereskedelemben kapható üzemanyagszűrők) a korrózió lerakódások (pl. rozsdadarabkák fémszűrőkből) és a nem elégséges szűrőhatás károsíthatják a mérőkamrát.

A nem megfelelő szűrők használatából adódó készülékhibák esetén a Bosch nem fogad el semmilyen garancia- vagy kulantéria-követelést.

A mérőgáz szűrők lépcsőzetes során áthaladva a részecskéktől és aeroszoloaktól megtisztításra kerül. A részecskék szilárd anyagok, mint pl. por vagy koromrészecskék, az aeroszolak parányi folyadékcspepecskék. Ezek a gáz útjába kerülve a mérőkamrában kicsapódnak és ott egy réteget képeznek. Az emissziómérő készülék károsodását elkerülendő figyelniünk kell a szűrés megfelelő voltára és a szűrők cseréjére.

GF1 szűrő

Ez a szűrő megtisztítja a gázáramot a legnagyobb részecskéktől. Ezért ezt kell a leggyakrabban cserélni. A csereintervallum függ a készülék használatának gyakoriságától, általában kb. heti egy alkalmat jelent. Erősebb szennyeződések esetén (gyengébb áteresztőképesség hibaüzenet) cseréljünk szűrőt, és tisztítsuk meg a gépet a HC lerakódásoktól.

GF2 szűrő

A második szűrő a gázáramot további részecskéktől és aeroszoloaktól tisztítja meg. Minél szennyezettebb ez a szűrő, annál kisebbek a pórusszélességei és annál nagyobb a szűrőhatás. A kipufogógázban levő víz által nagyon gyorsan benedvesedik. Ez a nedvesség kimossa az aeroszoloaktat a gázáramból és egy még jobb részecskeszűrést eredményez.

Egy nedves szűrő tehát kívánatos!

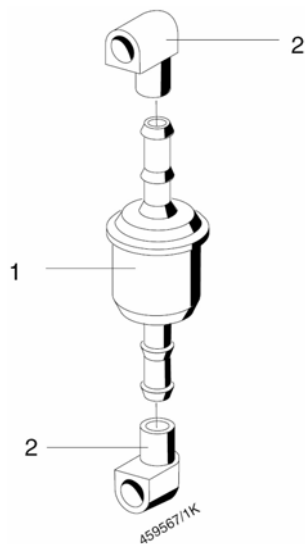
A szűrő cseréje a készülék használatának gyakoriságától függően kb havi egyszeről évi egyszerig esedékes. Erősebb szennyeződéseknel (gyengébb áteresztés), illetve HC lerakódásoknál cseréljük ki a szűrőt.

GF3 szivattyú-védőszűrő

A GF3 szűrő a szivattyú védelmére szolgál.

i A szivattyú-védőszűrő nem megfelelő vagy túl gyakori cseréje miatt a mérőkészülék vizsgálókamrájában szennyeződések léphetnek fel.

A szűrő megfelelő használata esetén azt legfeljebb évente egyszer kell cserélni. Szintén érvényes a GF3 szűrőre, hogy a szűrőhatás egy nedves szűrő esetén sokkal jobb, mint egy száraznál.

6. ábra: Szivattyú-védőszűrő

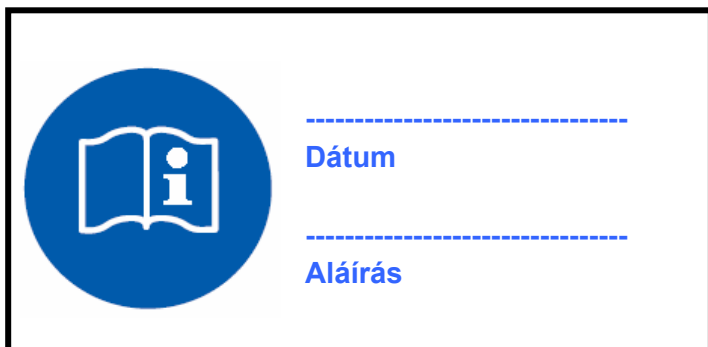
A GF2 és a GF3 szűrő cseréje

A szűrőt (6. ábra, 1.), együtt a tömlőhajlító betétekről (6. ábra, 2.) vegyük le a felső és alsó csatlakozókról.

Mindkettő tömlőhajlító betétet (könnyű csavarodásúak) húzzuk le a szűrőről és helyezzük rá az új szűrőre.

Az új szűrőt a tömlőhajlító betétekkel illesszük a csatlakozókra. A beépítésnek megfelelő ráhúzási nyomás a készülék hátoldalán található.

Minden új GF3 szűrőre ragasszuk fel az 1 689 980 296 matricát. A matricának az aktuális dátummal és a cserét végző aláírásával láthatónak kell lennie. A dátummal ellenőrizhető a csereperiódus, az aláírással pedig igazoljuk a szűrőcsere szakszerű elvégzését. Használjunk vízzel nem lemosható filctollat a matrica írásához.

7. ábra: Az 1 689 980 296 matrica

5.3.6 A kijelzési stabilitás ellenőrzése

Húzzuk le a kipufogógáz-csövet a mérési bemenetről.

! A BEA környezetében a levegőben nem szabad motorgázoknak, ill. benzin- vagy tisztítószerekből származó gázoknak lennie.

Hívjuk elő az ESA programban a '**Diagnosztika / gázértékek**' menüpontot (lásd ESA programleírás). A rendszer kiegyenlítése után (nullkalibrálás és HC lerakódásteszt) a készülék az aktuálisan mért értékeket mutatja. Figyeljük a kijelzőt kb. 2 percig a határértékek és a stabilitás ellenőrzéséhez.

Ingadozási határértékek

Mért jellemző	Referencia-érték	Határérték
CO	0 % vol	± 0,005% vol
CO ₂	0 % vol	± 0,2% vol
O ₂	20,9 % vol	± 0,4 % vol
HC	0 ppm	± 12 ppm

A kijelzett HC értéknek kb. 2 percen belül egy 12 ppm-nél kisebb értéken kell stabilizálnia.

5.3.7 O₂ szenzor

Az O₂ szenzor az idő múlásával elhasználódik. Az oxigénmérés nullpontja folyamatos ellenőrzés alatt áll. Eltérés esetén megjelenik az üzemzavar-értesítés: „O₂ szonda minimális feszültség alatti” Ennél az értesítésnél az O₂ szenzort ki kell cserélnünk. Az O₂ szenzor beépítése és nullkalibrálása az 1 689 978 178 Beépítési útmutatóban vagy az 1 689 979 659 Programleírásban.

! Csak eredeti O₂ szenzort (felirat Bosch A7-11.5, Class R-17A-BOS, Class R-17A SIE vagy W79085-G4003-X) szabad felhasználnunk (rendelési szám 1 687 224 727).

Az O2 szenzor lúgot tartalmaz.
Figyelem! Maró hatású!

! Az O2 szenzor veszélyes hulladék. Ennek megfelelően az érvényben levő előírások szerint kell megsemmisíteni. A megsemmisítéshez használt kulcsszám 16 05 02 (Európai Hulladék Katalógus: EAK-kód). A hulladékként történő megsemmisítés mellett ezek az alkatrészek begyűjtésre a Bosch AA/ASA4 Javítószolgálatának is elküldhetőek.

5.3.8 NO szenzor

Az NO szenzor az idő múlásával elhasználódik. Az NO mérés nullpontja folyamatos ellenőrzés alatt áll. Eltérés esetén megjelenik az üzemzavar-értesítés: „NO érték túrérszárhatáron kívül” Ennél az értesítésnél az NO szenzort ki kell cserélnünk és az NO csatornát újra kell kalibrálnunk (lásd az 1 689 979 659 ESA Programleírásban).

! Csak eredeti NO szenzort (NOXO 100 nitrogén-oxid szenzort) szabad felhasználnunk (rendelési szám 1 687 224 954).

Az NO szenzor savat tartalmaz.
Figyelem! Maró hatású!

! Az NO szenzor veszélyes hulladék. Ennek megfelelően az érvényben levő előírások szerint kell megsemmisíteni. A megsemmisítéshez használt kulcsszám 16 05 02 (Európai Hulladék Katalógus: EAK-kód). A hulladékként történő megsemmisítés mellett ezek az alkatrészek begyűjtésre a Bosch AA/ASA4 Javítószolgálatának is elküldhetőek.

5.4 Fogyó és kopó alkatrészek

Megnevezés	Rendelési szám
Adapterkábel* a triggerfogóhoz és összekötőkábel az 1/TD/TN/EST-hez	1 684 463 442
Összekötőkábel az 1/TD/TN/EST-hez*	1 684 460 196
Triggerfogó (6m)*	1 687 224 842
Bluetooth soros adapter összekötőkábel*	1 684 460 278
Összekötőkábel a szivargyűjtőhöz*	1 684 460 213
Adapterkábel akkusarukkal*	1 684 463 403
Bluetooth soros adapter	1 687 023 474
Hálózati kábel	1 684 461 106
Kipufogógáz mintavevőszonda szgk. (benzin)*	1 680 790 049

Kipufogógáz szondacső szgk. (8 m)*	1 680 706 043
Durvaszűrő*	1 687 432 005
Olajhőfok szonda szgk. (80 cm betolási mélység)*	1 687 230 042
Távírányító	1 687 246 019
USB távírányító vevőrész	1 687 247 028
USB összekötőkábel 1 m	1 684 465 491
RTM 430	1 687 022 599
Kipufogógáz mintavevőszonda szgk. (dízel)*	1 680 790 044
Kipufogógáz szondacső szgk. (1 m)*	1 680 703 047
OBD diagnosztikai kábel* 5 m (KTS 115)	1 684 465 512
KTS 540 (antracit)	1 687 023 393
Hálózati egység	1 687 022 889
Hálózati kábel	1 684 461 106
OBD diagnosztikai kábel 1,5 m*	1 684 465 555
USB összekötőkábel 3 m*	1 684 465 562
Soros összekötőkábel*	1 684 465 371
Bluetooth USB-adapter a számítógéphez	1 684 023 449

* *Kopó alkatrész*

6. Műszaki adatok

6.1 Méretek és tömegek, védelem

	Specifikáció
Méretek mag x szél x mélys.	Kb. 260 x 400 x 410 mm
Tömeg	16 kg
Védelem	IP 31

6.2 Zajszint

Emissziós hangnyomásszint az EN ISO 11200 szerint diagnosztikai módban:

Normál használat   LpA = 46 dB (A)

6.3 Hőfok- és légnyomáshatárok

Megnevezés	Min.	Max.
Üzemi hőfok	5 ⁰ C	40 ⁰ C
Tárolási hőfok	-25 ⁰ C	60 ⁰ C
Környezeti légnyomás	700 hPa	1060 hPa

A kipufogó mérőszonda Vitoncsövének maximális terhelése

Max. hőfok	1 680 790 049	1 680 790 052
Tartósan	200 ⁰ C	200 ⁰ C
Csúcs, max. 3 perc	250 ⁰ C	500 ⁰ C

6.4 Méréshatár, pontosság, felbontás

Összetevő	Min.	Max.	Felbontás
Co	0% vol	10,00% vol	0,001% vol
CO ₂	0% vol	18,00% vol	0,01% vol
HC [ppm vol]	0	9999	1
O ₂	0% vol	22,00% vol	0,01% vol
Lambda	0,5	9,999	0,001
CO _{vrai}	0% vol	10,00% vol	0,01
NO [ppm vol]	0	5000	1

Mérési pontosság osztály 1 és Class 0 OIML R99 (1998) szerint.

6.5 DTM plus

Hőfok	Min.	Max.	Felbontás
Olajhőfok szonda	-20 ⁰ C	150 ⁰ C	0,16 ⁰ C

Ford.szám benzin [/min ¹	Min.	Max.	Felbontás
BDM*	600	6000	10
Triggerfogó	100	15000	10
Felső holtponti / opcionális jeladó	100	8000	10
Primer összekötőkábel (1/TD/TN/EST)	100	15000	10

Ford.szám dízel [/min ¹	Min.	Max.	Felbontás
BDM*	600	6000	10
Csriptetőszenzor	250	7200	10
Felső holtponti jeladó	100	7200	10
Primer összekötőkábel (TD/TN-jel)	100	7200	10

* Üzemi feszültségtartomány akkuhullámosságánál 9-32 Volt

Gyújtásidőpont/ -állítás [°KW]	Min.	Max.	Felbontás
Felső holtpontri referencia- jeladó triggerfogó ellen (100 – 8000 rpm min ⁻¹ -nél)	-179	180	0,1
Stroboszkóp triggerfogóval	0	60	0,1

Zárásszög	Min.	Max.	Felbontás
Csipesz 1	0	100%	0,1%
Csipesz 1	0	360°VW	0,1°
Csipesz 1	0	50 ms	0,01 ms
Csipesz 1	50.0	99,9 ms	0,1 ms

Szállításkezdet / - befecskendezés állítás [°KW]	Min.	Max.	Felbontás
Csriptetőszenzor felső holtpont ill. stroboszkóp ellen	-179	180	0,1°KW

Multimérések	Határérték	Felbontás
Lambdaszonda-feszültség	± 5V	10 mV

6.6 Bluetooth Class 1

Rádió összeköttetés BEA 460 – PC/laptop	Maximális hatótáv
Műhelykörnyezet szabadtér	30 méter
Nyitott járműajtó vagy nyitott járműablak és járó motor- jármű belsőben	10 méter

6.7 Környezetvédelmi osztályok

Osztály	Szint
Mechanikus	M1
Elektromágneses	E2